

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

Cardiff University Library Service: Un pas endavant en l'alfabetització informacional

Joana Ferrer

CRAI: III Jornada de bones pràctiques
Aula Magna, 14 desembre 2016

El passat mes de maig vaig realitzar la meva darrera estada d'Erasmus a la Universitat de Cardiff, a Gal.les.

Els serveis bibliotecaris d'aquesta universitat organitzen cada 2 anys (des del 2009) un Erasmus Staff Programme per a personal bibliotecari d'arreu d'Europa.

En aquesta imatge podeu veure tots els companys amb els que vaig compartir l'experiència: bibliotecàries (i algun bibliotecari) d'Alemanya, Polònia, Suècia...entre d'altres països.

Durant els 5 dies del programa vam tenir l'oportunitat de conèixer les institucions de tots els que hi participavem (cadascú va fer una petita presentació).

L'objectiu principal de l'estada era conèixer diferents serveis i estratègies bibliotecàries de l'Universitat de Cardiff.

Vàrem visitar algunes de les biblioteques dels 2 campus de la universitat: Cathays Park (ubicat al centre de la ciutat) i el Heath Park (ubicat al costat de l'hospital universitari).

Personal de les unitats centrals ens van explicar, entre d'altres, els següents temes:

- L'estratègia de màrqueting i difusió a les xarxes socials : La biblioteca va guanyar l'any 2015 el premi de màrqueting de les biblioteques gal.leses per la seva campanya de foment de l'ús dels llibres electrònics del seu fons.
- Customer service excellence : Acreditació del Regne Unit aconseguida per la qualitat del servei d'atenció als usuaris de la biblioteca.

- També ens van presentar la unitat del campus de la salut especialitzada en revisions sistemàtiques, anomenada SURE.
- I ens van exposar les directrius de suport a la recerca i a l'accés obert. L'any 2017 volen tenir un nou portal dedicat exclusivament a la recerca que contempli ja el tema de les dades i que inclogui també l'accés al repositori institucional (anomenat ORCA).

Però el tema estrella durant aquesta setmana Erasmus va ser el de l'alfabetització informacional i digital dels usuaris.

L'enfocament de la biblioteca sobre aquesta qüestió reflexa, expressament, les directrius provinents de l'estratègia educativa de la Universitat de Cardiff, així com de les polítiques educatives d'àmbit nacional.

El concepte sobre el qual es fonamenta la política d'ALFIN a la universitat, i en conseqüència, al servei de biblioteca, és el d'**OCUPABILITAT** (EMPLOYABILITY).

L'objectiu és assegurar que el grau d'ocupabilitat (*capacitat per aconseguir i mantenir una feina*) dels estudiants sigui elevat un cop finalitzen els seus estudis de cara al seu futur laboral.

Com col·laborar amb el professorat perquè puguin ajudar als estudiants a assolir les habilitats informacionals i digitals necessàries?

El repte de la biblioteca és integrar l'alfabetització dins els plans d'estudi i superar la manca de comunicació i interacció amb el personal acadèmic. (*crec en sabem molt d'aquest problema de comunicació a moltes de les nostres biblioteques*)

Les claus per aconseguir-ho són la **SOSTENIBILITAT** i l'**ESCALABILITAT**.

Un gruix de més de 30.000 estudiants de la universitat per formar, i les més que probables perspectives de reducció de personal en un futur immediat, han fet que els bibliotecaris a Cardiff busquin solucions sostenibles per poder oferir més amb menys esforç.

La seva solució és tractar de combinar un **enfocament incrustat** amb un **enfocament integrat**

- per **enfocament incrustat** entenen portar la formació de la biblioteca a les classes, dins els plans d'estudi, en col·laboració amb el professorat.
- amb l'**enfocament integrat** es vol fer una aposta més agosarada: proposar recursos que tant els estudiants com el professorat puguin utilitzar de forma autònoma, dotant-los del context necessari en cada cas.

L'any 2015, un 74% de les activitats formatives realitzades van ser formacions a classe en col·laboració amb el professorat.

La situació ideal a la que aspiren pels propers anys és la disminució de l'esforç de preparar sessions puntuals i l'augment dels recursos en línia d'acord amb l'enfocament integrat.

Per crear activitats formatives amb el professorat i que aquest les pugui reutilitzar en diferents ocasions amb els estudiants, els serveis bibliotecaris s'han dotat d'eines, multimèdia en la major part dels casos.

Tenen clar que la imatge és la reina i la manera més directa d'arribar als usuaris.

La primera d'aquestes eines que us volia mostrar és l'**INFORMATION LITERACY RESOURCE BANK**. Es tracta d'un portal mitjançant el qual la biblioteca ofereix a tota la comunitat acadèmica una àmplia gamma de recursos en línia sobre l'adquisició de competències informacionals i digitals.

En aquest banc de recursos trobem el **Resource Hub**, on s'ofereixen vídeos, tutorials, activitats, podcasts i mapes conceptuals sobre temes com: la cerca d'informació, citar i referenciar, comunicar, com evitar el plagí, compartir treballs acadèmics a la xarxa, etc.

Una altra eina que voldria destacar és el **HANDBOOK FOR INFORMATION LITERACY TEACHING** - conegut com HILT: manual creat per bibliotecaris temàtics de la biblioteca amb l'objectiu d'orientar i donar suport als seus companys que realitzen tasques formatives.

El passat mes d'octubre es va publicar la seva darrera edició, consultable exclusivament en línia.

Aquest manual presenta teories i models d'aprenentatge, dóna consells sobre la planificació de les lliçons, ofereix també exemples pràctics de materials pedagògics utilitzats, i mostra eines per a avaluar als estudiants i al propi bibliotecari-docent.

A Cardiff ens van animar a mostrar l'edició renovada d'aquest manual a les nostres institucions.

Ho comparteixo ara amb tots vosaltres per si us pot ser d'utilitat de cara a futures formacions a la biblioteca o per plantejar noves opcions d'instrucció sobre competències als estudiants.